

7/4608

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2012-7/4608] - 340

Konu : Yazılı Soru Önergesi

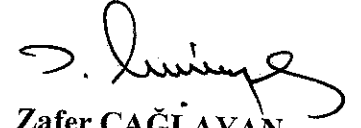
20.03.2012* 20682

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-120.07 [7/4608]-86816-52572 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Sinan Aydın AYGÜN tarafından verilen 7/4608 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

- 1- Cevap yazısı (2 sayfa)
- 2- Tablo (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık

Ankara Milletvekili Sayın Sinan Aydın AYGÜN tarafından verilen 7/4608 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular:

Türkiye yıllardır, imalatçı-ihracatçıların ihraç edecekleri ürünlerin üretimi için dünya piyasa fiyatlarından hammadde temin etmelerini sağlamak, ihraç ürünlerine uluslararası piyasalarda rekabet gücü kazandırmak, ihraç pazarlarını artırmak ve ihracatını çeşitlendirmek amacıyla, bir destek unsuru olarak "dâhilde işleme rejimi" uygulamaktadır.

Rejim kapsamında, dâhilde işleme izin belgesi alan imalatçı-ihracatçılara ihraç edecekleri ürünlerin üretiminde kullanacakları, hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri gibi girdileri gümrük muafiyetli olarak ithal etme imkanı tanınmaktadır.

Rejim kapsamında düzenlenen belge sayısı, izin verilen ithalat tutarı, bu ithalata karşılık olarak taahhüt edilen ihracat miktarı gibi bilgiler yıllar önce kamuoyuna açıklanıyordu.

Ancak son yıllarda dâhilde işleme rejimi kapsamında yürütülen faaliyetlerle ilgili istatistikler kamuoyuyla paylaşılmamaktadır.

1. Daha önce Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından kamuoyuna açıklanan ve ihracat ve ithalatın seyri ve yapısıyla ilgili olarak analizler yapılmasına olanak sağlayan bu istatistikler artık niçin kamuoyuyla paylaşılmamakta ve karartma uygulanmaktadır? Dâhilde işleme rejimiyle ilgili istatistikleri periyodik olarak kamuoyuna açıklamayı planlıyor musunuz?
2. 2002 ve 2011 yıllarını kapsayacak şekilde dâhilde işleme izin belgeleriyle ilgili bilgileri sektörel bazda, (verilen belge sayısı, verilen ithalat izni, taahhüt edilen ihracat ve döviz kullanımı bazında) verebilir misiniz?
3. 2002-2011 yılları arasında verilen dâhilde işleme izin belgeleri kapsamında taahhüt edilen ihracat miktarı ile gerçekleşen ihracat miktarı ve verilen ithalat izni ile gerçekleşen ithalat izinleriyle ilgili ayrıntıları sektörel bazda verir misiniz?
4. Zamanında kapatılmayan belge sayısı ve bu belgeler kapsamında yapılan ithalat tutarlarını açıklar mısınız? Taahhüdünü zamanında kapatmayanlardan olan vergi, harç ve diğer alacakların miktarı ne kadardır?
5. Belge kapsamında taahhüt ettiği ihracatı gerçekleştirmeyen ve bu nedenle belgeyi kapatmayan imalatçı ihracatçılara uygulanan yaptırımlar nelerdir?
6. Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılan ithalatın yerli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri üretimi üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri konusunda bilgi verir misiniz?

Cevaplar:

Dahilde İşleme Rejimine ilişkin istatistikler çeşitli toplantı, seminer vb. faaliyetlerde kamuoyu ile paylaşılmakta ve bahse konu Rejim kapsamında verilen belgelerin çeşitleri ve sayılarına ilişkin istatistiki bilgiler ile resen kapatılan ve iptal edilen Dahilde İşleme İzin Belgelerine ilişkin bilgiler her ay düzenli bir biçimde Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır.

2002 yılından 2011 yılına kadar Dahilde İşleme Rejimi İzin belgeleriyle ilgili sektörel bazda dağılımı gösterir istatistiklere Ek-1 ve Ek-2'de yer verilmiştir. (Söz konusu tabloların değerlendirilmesi esnasında hali hazırda süresi olan belgeler olduğu

hususu da dikkate alınmalıdır.) Ek-3'de ise yıllar itibariyle re'sen kapatılan belge sayısı yer almaktadır.

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında bu rejime ilişkin tespit olunan kurallara uyulmaması halinde tatbik olunacak cezai müeyyideler 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararının 21., 22. ve 23. maddelerinde tespit olunmuştur.

Diğer taraftan, Bakanlığımızın yanı sıra Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda ve Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye İhracatçılar Meclisi gibi konu ile ilgili özel ve kamu tüm kuruluşların yer aldığı ve anılan kurumların üst düzeyde temsil edildiği Dahilde İşleme Rejimi Değerlendirme Kurulu; anılan Rejimin yerli üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına zarar gelmeyecek ve ihraç ürünlerimizin rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini artıran koşullar sağlayacak şekilde çalışmalar yapan önemli bir platform olmaktadır.

Bunun yanı sıra, Dahilde İşleme Rejimi'nin yerli üretim üzerindeki etkilerine ilişkin olarak Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen ürünün nerede kullanıldığı, Rejimin yurt içi üretim üzerindeki etkileri Bakanlığımızca yapılan çalışmalarla da yakından takip edilmekte, bu çerçevede döviz kullanım oranları yurt içi üretim üzerindeki etkileri ortadan kaldıran bir vasıta olarak kullanılmaktadır. Nitekim yapılan çalışmalar çerçevesinde 17/05/2011 tarihli ve 27937 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/7 sayılı Tebliğ ile döviz kullanım oranlarında indirimde gidilmiştir.

Dahilde İşleme Rejimi ele alınırken, bu sistemin varlık amaçlarının göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Nitekim Dahilde İşleme Rejimi (DİR) esas itibariyle; ihraç ürünlerimize dünya piyasalarında rekabet gücü kazandırmak ve ihraç ürünlerimizi çeşitlendirmek amacıyla ihracatçılarımızın, dünya piyasa fiyatlarından gümrük muafiyetli olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile ambalaj ve işletme malzemeleri ithaline imkan veren bir sistemdir. Bu sistemin kullanımında özellikle rekabet kavramı ortaya çıkmakta, Dahilde İşleme Rejimi Türkiye'deki üretim yetersizlikleri ve kısıtlarını aşan bir çözüm sistemi olarak kullanılmaktadır. Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen ürünlere bakıldığında Türkiye'de üretimi olmayan ya da üretimi yetersiz olan ürünler olduğu görülmektedir. Ayrıca, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında bazı ürünlerin ithali kısıtlamaya tabi tutulabilmektedir. Nitekim Türkiye'nin dünyada sayılı üretici ve ihracatçı konumunda olduğu ya da ülkemiz açısından hassasiyet teşkil eden belli ürünlerde bu kabil uygulamalar yürürlükte bulunmaktadır.

DÜZENLENEN DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGELERİ (D1)		
Sektör	Belge Yılı	Belge Sayısı
TARIM*	2002	4
	2003	3
	2004	2
	2005	1
	2008	1
	2010	2
Toplam		13
İMALAT	2002	4.152
	2003	4.743
	2004	4.935
	2005	5.130
	2006	4.458
	2007	5.143
	2008	5.516
	2009	6.047
	2010	7.114
	2011	7.467
Toplam		54.705
MADENCİLİK	2002	15
	2003	18
	2004	14
	2005	7
	2006	2
	2007	2
	2008	1
	2009	1
	2010	5
	2011	4
Toplam		69
HİZMETLER	2002	3
	2003	1
	2004	4
	2005	5
	2006	1
	2008	3
	2009	1
	2010	2
	2011	3
Toplam		23
Genel Toplam		54.810

* Gıda ve İçkiye ilişkin belgeler İmalat Sektörünün içinde gösterilmektedir.

KAPATILAN DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGELERİ (D1)		
Sektör	Belge Yılı	Belge Sayısı
TARIM*	2002	4
	2003	2
	2004	2
	2005	1
	2010	1
Toplam		10
İMALAT	2002	3.816
	2003	4.329
	2004	4.532
	2005	4.549
	2006	3.936
	2007	4.540
	2008	4.835
	2009	5.181
	2010	4.862
	2011	1.571
Toplam		42.151
MADENCİLİK	2002	14
	2003	12
	2004	14
	2005	7
	2006	2
	2007	2
	2010	3
	2011	1
Toplam		55
HİZMETLER	2002	2
	2003	1
	2004	3
	2005	5
	2006	1
	2008	3
	2009	1
Toplam		16
Genel Toplam		42.232

* Gıda ve İçkiye ilişkin belgeler İmalat Sektörünün içinde gösterilmektedir.

Ek 3

RESEN KAPATILAN DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGELERİ (D1)	
Belge Yılı	Belge Sayısı
2002	53
2003	56
2004	66
2005	110
2006	167
2007	126
2008	99
2009	104
2010	94
2011	16
Toplam	603